

λίων ἀνδρῶν του κατὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ Σετιβάγιο ἐνίκησεν αὐτὸν καὶ πολλοὺς τῶν στρατιώτῶν του κατέσφαξεν.

Ἡ Ζουλουλάνδη, κειμένη ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς ἀκτῆς τῆς Ἀφρικῆς, ἔχει ἑκατασιν 15,000 τετρ. μιλίων καὶ πλέον τῶν 300 χιλιάδων κατοίκους, οἵτινες Ζουλοῦ ὄνομαζόμενοι, προσομοιάζουσι μὲν ἐν τισι τοῖς Κάφφροις, τὸ πλεῖστον ὅμως εἰσὶν ὅλως διάφοροι. Ἐχοντες λίαν ἀορίστους ιδέας περὶ θρησκείας, πιστεύοντες δ' ὅτι Θεὸς δὲν εἶνε ὃν τι ἀγαθόν, ἀξιον λατρείας, ἀλλὰ πνεῦμα πονηρόν, δεόμενον ἔξιλαστηρίων τελετῶν ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων, εἰσὶ πεπλασμένοι κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦθεοῦ των αὐτοῦ, ὃποῖον φαντάζονται αὐτόν, διότι φημίζονται ὡς πονηροί, δεισιδαίμονες καὶ προδοτικοί, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ παύωσι τοῦ νὰ ὠσιν ἀνδρεῖοι. Ἡ πολυγαμία εἶνε γενική, καίτοι δὲ αἱ γυναῖκες ἐνεργοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἐργασίας μέρος ἐν τε τῷ οἰκῳ καὶ τῷ ἀγρῷ, ἡ θέσις αὐτῶν δὲν εἶνε τόσον ταπεινωτικὴ ὡς μεταξὺ τῶν Ὁττεντόττων καὶ τινων ἄλλων ἀγρίων Ἀφρικανῶν. Αἱ κόραι ἀγοραζόμεναι ὥπως γίνωσι σύζυγοι παραίτοῦνται ὑπὸ τῶν

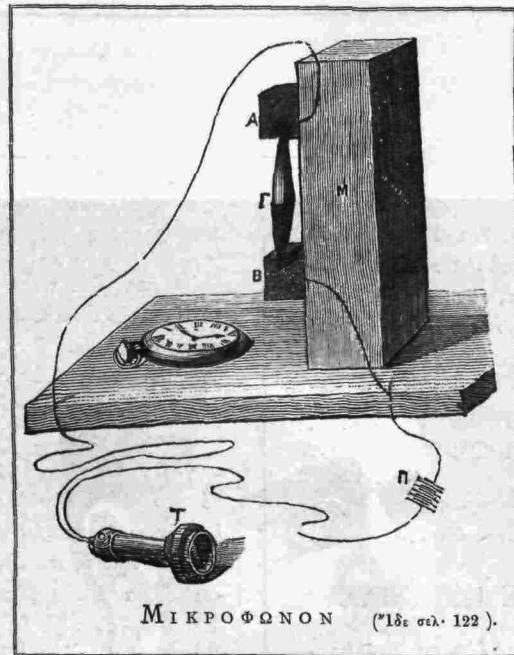
συζύγων των ἐνίστε μετὰ ἡ ἄνευ λόγου μὴ ὑπάρχοντος κανονικοῦ διατομήσιου. Ὁ ἀνὴρ συνήθως ἐκλέγει μίαν τῶν συζύγων ὡς τὴν «μεγάλην γυναικα», ὡς δὲ πρεσβύτερος υἱὸς τῆς γυναικὸς ταύτης γίνεται ὁ κληρονόμος τῆς περιουσίας. Αἱ θρησκευτικαὶ δὲ τελεταὶ καὶ πανηγύρεις

τέρος ἐπωφελούμενος ὅμως ἂμα τῶν ἐσωτερικῶν διγονοιῶν, ἐποφθαλμιῶν δὲ τὴν διαδοχὴν τοῦ παγρός του κατεδίωξε τοὺς ἀδελφούς του ὅτε οὗτοι συνήθοροισαν ὀπαδούς καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Νατὰς ὅπως ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἀγγλικὴν προστασίαν, καὶ ἐν αἴματηρῃ μάχῃ ἐφονεύθησαν πέντε, καὶ οὕτω τὸ στέμμα θὰ περιήρχετο εἰς αὐτὸν ἀμέσως ἐὰν

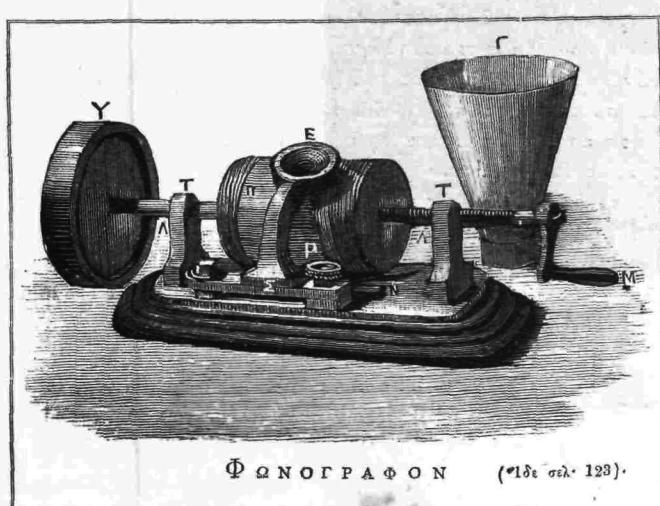
τὸ συγκροτηθὲν συμβούλιον τῶν ἀρχηγῶν τῶν Ζουλοῦ δέν ἀπεφάσιζεν, ὅτι καίτοι ὁ Πάνδα ἦτο πολὺ καλὴ κεφαλὴ διὰ τὸ κράτος τῶν Ζουλοῦ, ἔχρειάζετο ὅμως χεῖρας καὶ πόδας, καὶ ὅτι ἐν ᾧ ὁ Πάνδα διέμενε βασιλεύς, ὁ Σετιβάγιος ἔδει νὰ εἶνε πρωθυπουργός. Τοῦτο ἐγένετο τῷ 1856, κηρυχθέντος τοῦ Σετιβάγιου καὶ διαδόχου τοῦ θρόνου. Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Πάνδα τῷ 1872 καὶ τῇ συγκαταθέσει καὶ τοῦ διοικητοῦ τοῦ ἀκρωτηρίου σὺρ Shepstone ἐγκαθίδρυθη βασιλεὺς τῶν Ζουλοῦ.

Ἡ βασιλεία τοῦ Σετιβάγιο δὲν ἐστερεῖτο καὶ περιπετειῶν. Ἄλλ' ὁ κατὰ τὸ 1879 πόλεμος τῶν Ζουλοῦ μετὰ τῶν Ἀγγλῶν, καθ' ὃν νικηθεὶς ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ούλονδ κατέφυγεν ἐν Ἀμανζιεκάζ, συλληφθεὶς. ἐν τῷ

δάσει Γκόμ τῇ 28 Αὔγουστου, ἐγένετο δὲ ὑποτελής τῇ βασιλίσσῃ τῆς Ἀγγλίας, ἦτο τὸ προανάκρουσμα τῶν τελευταίων συμφορῶν του, αἵτινες λέγεται ὅτι δὲν ἐπεσφραγίσθησαν διὰ τοῦ θανάτου του διότι τελευταῖαι εἰδήσεις ποιούσιν ἡμῖν γνωστὸν ὅτι εὑρίσκεται κεκρυμμένος ἐν Ἰνκάνδλη.

ΜΙΚΡΟΦΩΝΟΝ (18e σελ. 122).

ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΝ (18e σελ. 123).

ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΝ (18e σελ. 123).

τῶν Ζουλοῦ παραπλήσιαι τῶν ἄλλων ἀγρίων φυλῶν θεωροῦνται παρὰ τῶν Εὐρωπαίων ἀνήθικοι.

Ἡ φυλετικὴ ιστορία τῶν Ζουλοῦ εἶνε γνωστὴ ἡμῖν πρὸ 50 ἑτῶν, ὅτε ἐκυβέρνα ὁ δεσποτικὸς Βασιλεὺς Σχάκα.

Ἐκτοτε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως Διγγάν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Πάνδα διεδέχθη τὸν θρόνον διατηρῶν καὶ φιλικὰς σχέσεις μετὰ τῶν Εὐρωπαίων. Ἄλλ' ὁ Σετιβάγιος ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν του ἰκανώτερος καὶ ἀνδρειό-

τος ἐπεφεμπαχ ἐδόθη ἡ ἐκατοστὴ παράστασις τοῦ μελοδραμάτου του «La fille du tambour major» μεθ', ἣν παρετέθη μέγα συμπόσιον. Τὸ μελοδραμάτιον τοῦτο ἦτο τὸ ἐκατοστὸν ἔργον τοῦ «Οφφεμπαχ».

Ἡ ἐφημερίς, παρ' ἡς ἡρύθημεν τὴν εἰδήσην ταύτην, προστίθησι. «Παρῆλθον 25 ἑτη, ἀφ' ὅτου ὁ «Οφφεμπαχ» ἤρξατο τὸ

Ο Φ Φ Ε Μ Π Α Χ

μουσουργικὸν στάδιον. Όσάκις ἡ τρομερὰ ποδαλγία δὲν ἐκράτει αὐτὸν κλινήρη, τὸ ἀείποτε νεάλον αὐτοῦ πνεῦμα εἰργάζετο παρασκευάλον νέας ἐπιτυχίας. Αἱ συνθέσεις παρέσχον αὐτῷ φήμην καὶ πλοῦτον, ὅστις ὅμως, μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς ταῦτα, συνέλαβε τὴν ίδεαν νά γενή διεύθυντῆς θεάτρου, καὶ διεύθυνσιν τοῦ θεάτρου Gaité. Ἡ ἐπιχειρησία αὕτη καλλιτεχνικῶν προέβαινεν ἄριστα, ἀλλ' οἱ περὶ τὸν διεύθυντήν, οὐχὶ μετὰ τῆς δεούσης εἰλικρινείας φερόμενοι, ἐπήνεγκον τὴν καταστροφὴν αὐτοῦ, ἀπολέσαντος πᾶσαν τὴν χρηματικὴν οὐσίαν, ἦν διὰ μόχθων εἴκοσιν ἐτῶν συνήθροισεν. Ἡναγκάσθη ν' ἀρχησῃ ἐκ νέου, καὶ οὕτω τὸ ἐν μελοδραμάτιον ταχέως ἥκολούθει τὸ ἀλλο.

Ἡ μουσικὴ γονιμότης τοῦ ἀνδρὸς ἥτο ἐκ τῶν σπανίων. Καὶ ἡ ὁδυνηρὰ δὲ αὐτῇ ἀσθένεια δὲν κατίσχειν αὐτοῦ. Κατατρυχόμενος ὑπὸ δριμέων πόνων περιεκαλύπτετο διὰ θερμῶν ἐνδυμάτων καὶ οὕτω μετεκομίζετο εἰς τὸ θέατρον, ἵνα διεύθυνῃ τὴν τελευταῖαν δοκιμασίαν νέου τινὸς ἔργου. Πολλάκις ἀπήντησαν αὐτὸν κατακείμενον καὶ μελῳδίας γράφοντα, ἃς περιέμενε τὸ θέατρον, ἀλλ' ἐκ τῶν πόνων ἀναγκαζόμενον νά διακόψῃ τὴν ἐργασίαν· μόλις ὅμως ἐπερχομένης βελτιώσεως, ἀναλαμβάνοντα τὴν γραφίδα, ὡς εἰ οὐδὲν κακὸν συνέδῃ. Ὁ "Οφεμπαχ συνέθετε καθ'" ὅδον, ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, τὴν ἡμέραν, τὴν νύκτα, ἀπανταχοῦ καὶ πάντοτε δισάκις ἥδυνατο νά διαθέση μίαν ὥραν.

'Ο "Οφεμπαχ ἀπέθανε τῷ 1882.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΖΕΥΓΟΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

Ἡ τελευταία ἐν Ισπανίᾳ ἐπανάστασις ἦτις ἐξακολουθεῖ ὑποσκάπτουσα τὸν θρόνον τοῦ βασιλέως 'Αλφόνσου καὶ ἦτις διήγειρε τὴν προσοχὴν συμπάσης τῆς Εὐρώπης μᾶς δίδει εὐλογὸν περιστασίν πρὸς δημοσίευσιν τῶν εἰκόνων τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους.

Ο 'Αλφόνσος εἶνε υἱὸς τῆς 'Ισαβέλλας Β', τῆς ἐξωσθείσης τῆς Ισπανίας, σύζυγος τῆς ὀποίας ἦν δὲν Φραγκίσκος de Bourbon τῆς ἀρχαίας Ισπανικῆς βασιλικῆς οἰκογενείας νυμφευθεὶς αὐτὴν τῷ 1846. Ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς 'Ινφάντα Λουίζα ἐνυμφεύθη συγχρόνως τὸν Δοῦκα Μονπανσιέ νεώτερον υἱὸν τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου, πρὸς τὸν σκοπὸν ἐάν δὲ γάμος τῆς βασιλίσσης 'Ισαβέλλας ἀναδειχθῇ ἀπαις, περιέλθῃ τὸ στέμμα τῆς Ισπανίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐγγόνου του, διότε ὅμως δὲν ἐπετελέσθη.

Ἡ Μαρία Χριστίνα τέως ἀρχιδούκισσα τῆς Αὐστρίας πρὶν ἐτί νυμφευθῆ τὸν 'Αλφόνσον κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1879 παρηγήθη τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐνώπιον τῶν ὑπουργῶν καὶ τῶν προέδρων τῶν δύο βουλῶν ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ.

Ἡ παραίτησις αὐτῇ ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς οἰκογενείας τοῦ 'Αψδουργικοῦ οίκου, καὶ δὲν πᾶσα πριγγίπισσα νυμφευομένη ξένον, δέον νά παραιτῆται δι' ἐαυτήν καὶ τοὺς ἀπογόνους τῆς τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς ἐπὶ τοῦ Αὐστριακοῦ θρόνου.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΖΟΛΑ

Δέν εἶνε πολὺς χρόνος ἀφ' ὅτου ὁ συγγραφεὺς τοῦ Assommoir ἐγένετο γνωστὸς ἡμῖν διὰ τοῦ πολυκρότου αὐτοῦ μυθιστορήματος τῆς Nanaeς ἡς τὴν δυσκολωτάτην μετάφρασιν διέλομεν εἰς δέκιμον μεταφραστὴν ὑπὸ τὸ γνωστὸν ψευδώνυμον Φλόδε. Ὁ Ζολά γεννηθεὶς ἐν Παρισίοις τῷ 1840 καὶ γενώτας ἐτὶ στερηθεὶς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ προσῆλθεν ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῷ πρώτῳ βιβλιοπώλῃ Hachette καὶ μετὰ τοῦτον δὲ παρὰ τῇ συντάξει τοῦ Figaro.

Ἄλλ' ὁ πτωχὸς νέος δεῖτις καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν περιῆλθεν, ἥδυνήθη διὰ τῆς θελήσεως καὶ τοῦ ἀκραδάντου αὐτοῦ χαρακτῆρος νά νικήσῃ καὶ σήμερον εἶνε πεφημισμένος καὶ πλούσιος, ζῶν τὸν ἥρεμον τῆς οἰκογενείας βίου ἐν μέσῳ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν

τέκνων αὐτοῦ. Τὸ α' ἔργον τοῦ Ζολᾶ εἶνε τὸ Contes à Ninon, εἴτα τέσσαρα ἀλλα ἄτινα ἐσκανδάλισαν τὴν παρισινήν κριτικήν, μετὰ ταῦτα ἡ σειρὰ τῶν Rougon Macquart καὶ τελευταῖα τὸ Assommoir καὶ ἡ Nanae. Ὁ Ζολᾶ ἔγραψε καὶ θεατρικά ἔργα ἄτινα ὅμως πλὴν τῆς Nanaeς ἥτις δραματοποιηθεῖσα ἐδιδάχθη ἀπὸ τοῦ θεάτρου Variétés, τὰ λοιπὰ δὲν ἐτυχοῦντας τινός. Ὁ Ζολᾶ ἀποκαλεῖ τὰ μυθιστορήματά του « ἡθικὴν ἐμπρακτὸν » ἀλλ' ἐλλείψει χώρου βραδύτερον θέλομεν ἐπανέλθει μεταφέροντες ἐν μεταφράσει εἰς τὰς στήλας μας λαμπρὰν κριτικήν ἀνάλυσιν τῶν ἔργων του ἐκ τῆς Foyer Illustré.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΔΥΟ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ἡ περίοδος αὕτη τοῦ ἐλληνικοῦ θεάτρου ὑπῆρξε κατὰ πολὺ εύτυχεστέρα παρελθουσῶν τοιούτων καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διδασκαλίαν ὡραίων ἔργων ιδίως δὲ πρωτοτύπων. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι τινὰ τούτων ἡσαν γνωστά πρὸς πολλοῦ τινὰ δὲ οὐδὲ λόγου καν δεῖσι οὐχ ἡττον ὅμως ὁ θίασος τοῦ κ. Δ. Ἀλεξιάδου ἀείποτε φιλοτίμως ἐργαζόμενος πρὸς ἀνύψωσιν τῆς ἐλληνικῆς σκηνῆς, ἐδιδάξει δύο νέα ἔργα ἀναγόμενα εἰς τὸν ἀρχαῖον κόσμον δι' ἀ δὲν ἐφείσθη οὔτε δαπάνης οὔτε κόπου πρὸς ἐντελεστέραν διασκευὴν καὶ ἐπιτυχίαν τούτων.

Τὰ ἔργα ταῦτα εἶνε ἀμφότερα τοῦ κ. Πέτρου Ζάνου οὐτινος καὶ ἀλλα ἐδιδάχθησαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐπιγραφόμενα Τὸ Μῆλον τῆς "Εριδος καὶ οἱ Μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης τὸ μὲν πρῶτον εἰς δύο μεγάλας πράξεις τὸ δὲ δεύτερον εἰς πέντε ώσαύτως μεγάλας.

ΤΟ ΜΗΛΟΝ ΤΗΣ ΕΡΙΔΟΣ. Ἡ κωμῳδία αὕτη ἔχουσα ὑπόθεσιν τὸν γνωστὸν ἀρχαῖον μύθον ὃν καὶ ὁ φίλος κ. Προβελέγγιος ἐπραγματεύθη ἐν ἐπυλλιῷ δὲν Ικανοποίησε βεβαίως τὰς προσδοκίας μας αἵτινες ἡσαν λίαν ὑπερβολικαί.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι δὲ κ. Ζάνος ἐπλησίασε μᾶλλον τὸν χαρακτῆρα τῶν Γάλλων ἢ τῶν Ἐλλήνων εἰς τὴν ἐλευθεριότητα περὶ τὴν ἐκφρασιν ἐνιαχοῦ μάλιστα καὶ πέραν τῶν δρίων τοῦ πρέποντος οὐχ ἡττον ὅμως προσεπάθησε καὶ διετύπωσεν ἐπιτυχῶς τινὰς τῶν χαρακτήρων ιδίως δὲ τῆς "Ηρας καὶ τῆς "Εριδος. Ὁ σαύτως δὲ προσεπάθησε καὶ ἡ διακόσμησις τῆς σκηνῆς νά εἶνε ἀρχαιοπρεπής καὶ πλουσία ὀφειλομένης ἐν μέρει τῆς ἐπιτυχίας εἰς τὴν Ικανότητα καὶ τὸν θερμὸν ζῆλον ὑπέρ τῆς ἀριστῆς διδαχῆς πρωτοτύπων ἔργων εἰς τὸν κ. Δ. Ἀλεξιάδην.—ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΠΕΝΕΛΟΠΗΣ πολλῷ ὑπέρτερον τοῦ Μήλου τῆς "Εριδος, εἶνε τεχνουργημένον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς "Οδυσσείας, ἥν ἀκολουθεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πιστῶς. Γεγραμμένον μετ' εὑφύιας εὐτραπέλου καὶ παιζούσης, ἐεζητημένης ὅμως ἐνιαχοῦ, μὴ ἀμοιρον καὶ δραματικοῦ τίνος ἐνδιαφέροντος, θὰ ἥτο ἀριστον εἰς τὸ εἰδός του ήσως ἀν μή σκηναί τινες, ιδίως ἐν ταῖς τελευταῖς δυσ πράξεις ἡσαν πλέον τοῦ δέοντος μακραί, ὡς ἡ τοῦ χοιροδοσοκοῦ Εύμαιου μετὰ τοῦ "Οδυσσέως ἐπανακάμπτοντος, καὶ ἀν μὴ παρενέίροντό τινες φράσεις, ὡς εἰπεῖν, προχρονιστικαί, ὡς ἐπὶ παραδείγματι « Ὅμετέρα Μεγαλειότης » καὶ ἡ τερατωδεστέρα, ἥν μνηστήρ τις πρὸς ἔτερον λέγει, προκειμένου περὶ τῶν ἐνδυμάτων του: « εἰσαι δόλος μεταξωτός », ἐνῷ, ὡς γνωστόν, μόλις περὶ τὰ 500 — 600 μ. Χ. ἡ μέταξα ἐγένετο γνωστή ἐν Εὐρώπῃ, μετενεχθέντων ὡραίων μεταξοκώληκος ὑπὸ δύο μοναχῶν ἐξ 'Ασίας εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐν τούτοις, μετ' ὅλα τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπαράδρομης λάθη, δ. κ. Π. Ζάνος δικαιώς ἐπεκροτήθη, ὡς γνωρίων τοῖς πολλοῖς διά τῆς σκηνῆς τὸν ἀγνωστὸν ἀρχαῖον ἐλληνικὸν κόσμον καὶ μετ' ἐπιτυχίας, ἥτις μᾶς δικαιοῖ ἀναμένοντας ἔτι μᾶλλον εὐφύέστερα ἔργα.